

Државен завод
за статистика

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

Сеча на дрва во шумите во државна и приватна сопственост

ЗШР_ШУМ.20_A_MK_2024_1

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

1	Контакт
1.1	Организација/ институција за контакт
	Државен завод за статистика
1.2	Организациска единица за контакт
	Одделение за земјоделски статистики и статистики на животната средина
1.3	Лице за контакт
	Ленче Петрова
1.4	Звање на лицето за контакт
	Советник
1.5	Поштенска адреса
	ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
1.6	Електронска адреса
	lence.petrova@stat.gov.mk
1.7	Телефонски број
	00389 02 3295 645
1.8	Факс
2	Ажурирање метаподатоци
2.1	Последна потврда на метаподатоците
	27.05.2025
2.2	Последна објава на метаподатоците
	27.05.2025

Државен завод за статистика

2.3	Последно ажурирање на метаподатоците
27.05.2025	
3	Статистичка презентација
3.1	Опис на податоците
-Вкупно исечена бруто-дрвна маса од листопадни и иглолисни видови дрва по сортименти -Огревно дрво, -Техничко дрво, -Отпадокот, -Исечена дрвна маса според видови на шуми и видови на сечи, -Исечено дрво вон шума како и други шумски производи,	
3.2	Систем на класификации
<u>Национална класификација на дејностите - НКД Рев.2.1</u> , <u>Номенклатура на земјоделски производи, производи од шумарството, ловот и риболовот и услуги поврзани со нив (НЗШРУ),</u> <u>Номенклатура на територијални единици за статистика - НТЕС, 2019</u>	
3.3	Опфат на сектор/и
Сектор А/А-Земјоделство, шумарство и рибарство, оддел 02-Шумарство и искористување на шуми, од НКД Рев.2.	
3.4	Статистички концепти и дефиниции
Техничко дрво има поволни физички и хемиски особини и е наменето за разни технички цели. Во техничко дрво спаѓаат: рудничко дрво, столбови за електроводи и ТТ, ситно техничко дрво, друго обло дрво, прагови, друго делкано и цепено дрво. Огревно дрво е дрво наменето за огрев или за производство на дрвен кумур. Шумски отпад/отпад после сеча се делови од стеблото кои остануваат во шумата по сеча како неупотребени за понатамошно производство, освен деловите на стеблата и гранките со дијаметар над 7 см кои не претставуваат шумски отпад. Вонредна сеча не е предвидена со планот, се врши од случај до случај, според потребите што претходно не би можеле да се предвидат (големи ветришта и снегови, напади од инсекти, растителни болести и слично). Се вклучува и бесправната исечена дрвна маса, без оглед дали бесправно исеченото растително дрво е извезено од шумата или не е. Високи шуми се оние шуми кои настанале од семенско потекло, но тука можат да се вклучат и дрвјата од вегетативно потекло како, на пример, тополата. Тука се вклучуваат и насадите кои се во процес на трансформација во високи шуми.	

Прореди и чистење се редовни сечи заради неа што се спроведуваат во високите еднодобни и фидански (ниски) шуми во помали или поголеми временски размери со цел да се обезбеди развој на најквалитетните стебла.

Фидански (ниски) шуми се шуми со вегетативно потекло, а се настанати претежно од фиданки од трупецот. **Други категории на шуми** се: грмушки, макии, честари и меѓни стебла, шуми. **Фидански (ниски) шуми** се шуми со вегетативно потекло, а се настанати претежно од фиданки од трупецот. **Други категории на шуми** се: грмушки, макии, честари и меѓни стебла, шуми. „Грмушки“ се деградирани фидански шуми со мал раст и закржлавени дрвја што служат за пасење и брстење на добитокот. „Макии“ се зимзелени фидански шуми настанати со потиснување на стеблата на црниот во средоземното климатско подрачје на нашата земја. „Честари“ се деградирани фидански шуми во кои преовладуваат грмушки. **Исечено дрво вон шума** ја опфаќа вкупната дрвна маса на техничкото и индустриското дрво од стеблата исечени на површини помали од 5 ари и од стебла на меѓи и дрвореди на земјиште во приватна сопственост.

Други шумски производи се производи од биолошко и минерално потекло во шума и на шумско земјиште, и тоа: мов и лишаи, папрат, треви, цвеќе, лековити ароматични, јадливи и индустриски растенија, други растенија и нивни делови (корења, кора, листови, плодови, патолошки израслоци, полупаразитски и паразитски растенија), габи, смола, шишарки, сокови од растенијата, листинец, трева за сено од шумски ливади и голини, дивеч и други дивы животни кои живеат во шума, тресет и хумус, песок и камен."

3.5 Статистичка единица

Статистички единици се Деловните субјекти кои стопанисуваат и управуваат со шумите и кои припаѓаат на секторот А (оддел 02) од НКД Рев.2.

3.6 Статистичка популација

Видови дрвја од државните и приватни шуми кои припаѓаат на сектор А (оддел 02) класа 02.20 од НКД Рев.2.

3.7 Референтна област

- НТЕС 1 и 2 (Република Северна Македонија)
- НТЕС 3 (статистички региони)

3.8 Временска покриеност

Од 1955 година.

3.9 Базен период

Не е применливо.

4 Единица на мерење

- метри кубни (м3)
- килограми (кг).

- денари	
5	Референтен период
Година.	
6	Институционален мандат
6.1	Законски акти и други договори
Национална законска регулатива: <u>Закон за државната статистика</u> („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/1997, 21/2007, 51/2011, 104/2013 , 42/2014, 192/2015, 27/16, 83/18, 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.31/20) и Програма за статистички истражувања 2023-2027 („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.29/23) Меѓународна регулатива:Резолуција на Советот 1999/С 56/01	
6.2	Споделување на податоци
Податоците се споделуваат во Евростат и UN/ECE/FAO/Eurostat и податоци во прашалник за економски сметки во шумарството во Евростат преку Е-Дамис.	
7	Доверливост
7.1	Доверливост - политика
1. Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со <u>Законот за државна статистика</u> . 2. Основните принципи и активности, што се преземаат за да се обезбеди доверливоста на податоците се опишани во <u>Политиката за статистичка доверливост</u> .	
7.2	Доверливост - третирање на податоците
Во согласност со член 38 од <u>Законот за државна статистика</u> и <u>Политиката за доверливост</u> ,индивидуалните податоци не се објавуваат.	
8	Политика за објавување
8.1	Календар на објавување
Датумот на објавување на податоците се утврдува во Календарот за објавување на Соопштенија, кој се ажурира квартално.	
8.2	Пристап до Календарот на објавување
<u>Календар на објавување</u>	
8.3	Кориснички пристап

Сите корисници имаат истовремено (или еднаков) пристап до статистичките податоци: ова значи дека датумите за објавување на статистичките податоци се претходно јавно објавени и никој корисник нема пристап до официјалните статистички податоци пред нивното објавување. Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата „ **Соопштенија** ” на ВЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.

9 Фреквенција на дисеминација

Годишна.

10 Достапност и јасност

Во согласност со Стратегијата за дисеминација, Соопштенијата се објавуваат годишно и истите се достапни на ВЕБ страницата на ДЗС во поглавјето: „ **Соопштенија** ”.

10.1 Соопштенија

Соопштенијата се објавуваат (и истите се достапни на ВЕБ страницата на ДЗС во поглавјето: „ **Соопштенија** ”

10.2 Публикации

Статистички годишник

Регионите во Република Северна Македонија

Северна Македонија во бројки

МакСтат избор

Статистика на животна средина

10.3 Онлајн база на податоци

Макстат
база: https://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/MakStat_Zemjodelstvo_Sumarstvo/

10.4 Пристап до микроподатоци

Користењето на микроподатоци за надворешни корисници е можно само за истражувачки цели и се врши во согласност со **Законот за државна статистика** (член 41, член 42 и член 43). Пристапот до анонимизирани микроподатоци е дефиниран со интерна процедура на Државниот завод за статистика „ **Пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели** ”.

10.5 Друго

По барање на корисниците, податоците се подготвуваат и во форма согласно нивните потреби. Податоците се доставуваат и до ЕУРОСТАТ преку системот еДамис.

10.6 Документација за методологијата

Методолошки материјал "Шумарство" 1998.

Методолошки објаснувања кои се дел од публикација „Шумарство“. 2014	
10.7	Документација за квалитетот
Не е применливо	
11	Управување со квалитет
11.1	Обезбедување на квалитетот
Квалитетот на процесите и продуктите, во Државниот завод за статистика се обезбедува со почитување на Европскиот Кодекс за работа на европската статистика и Рамката за оценка на квалитетот во рамките на Европскиот статистички систем (ESS Quality Assurance Framework). Критериумите за квалитет се утврдени и во Законот за државна статистика во член 4б и член 4в.	
11.2	Оценка на квалитетот
Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнос процес модел (Generic Statistical Business Process Model-GSBPM) . Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците.	
12	Релевантност
12.1	Потреби на корисниците
Податоците за шумарството имаат за цел да ги задоволат потребите на корисниците во Република Македонија, како и на меѓународните организации и корисници. Домашни корисници на податоци од областа на шумарството се Владата на РМ, факултетите и научно-истражувачките институции, здруженија и асоцијации за шумарство, медиуми, студенти и други физички и правни лица. Податоците за шумарство се потребни за согледување на расположливите количества на шумски сортименти, планирањето на производството за наредните периоди, подготовката на законските прописи, донесувањето на мерки за унапредување на шумарството, одлучувањето во врска со извозот и увозот, инвестициите, кредитите итн. Врз основна на податоците за површините на шума се добиваат податоци за распространетоста на шумите и шумското земјиште, за дрвната маса и прирастот кои го овозможуваат планирањето, управувањето, стопанисувањето и чувањето на шумите и шумското земјиште.	
12.2	Задоволство на корисниците
Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години спроведува Анкета за задоволство на корисниците.	
12.3	Комплетност
Комплетност на податоците на национално ниво = 100%.	
13	Точност и веродостојност

13.1	Севкупна точност
Методологијата на истражувањето и начинот на прибирање на податоците обезбедуваат солиден опфат и точност на податоците.	
13.2	Примерочни грешки
Не е применливо.	
13.3	Непримерочни грешки
14	Навременост и точност
14.1	Навременост
Временска разлика до дефинитивните резултати = T+90 дена.	
14.2	Точност
Податоците се објавуваат на денот, што е утврден (најавен) во Календарот за навременост.	
15	Кохерентност и споредливост
15.1	Географска споредливост
Постои географска споредливост на дисеминираните податоци на национално ниво и на ниво на региони.Споредливоста е обезбедена и на меѓународно ниво.	
15.2	Временска споредливост
Временска серија на национално ниво од 1955 година и нема прекин на временската серија.	
15.3	Меѓудоменска кохерентност
Податоците се кохерентни меѓу различните делови на статистиката на шумарство. Кохерентноста со другите области е делумно обезбедена.	
15.4	Внатрешна кохерентност
Внатрешната кохерентност на податоците е обезбедена.	
16	Трошок и оптовареност
Просечното време за пополнување на прашалникот се движи околу 30 минути.	
17	Ревизија на податоците
17.1	Политика за ревизија на податоците
Ревизијата на податоците се прави во согласност со Политиката за ревизија на ДЗС .	

17.2	Практика за ревизија на податоците
18	Статистичка обработка
18.1	Извори на податоци
Проверка на податоците се врши во согласност со дефинираните критериуми за контрола. Проверка на податоците се врши пред и по внесувањето. За отстапувањата се контактираат извештајните единици. Проверка се врши и на готовите резултати пред нивното објавување	
18.2	Фреквенција на прибирање податоци
Годишно.	
18.3	Прибирање на податоците
Податоците за сеча на дрват во државна и привата сопственост се прибираат со статистички прашалник со целосен опфат, во печатена форма по пошта како и прашалник доставен по електронска пошта доколку има потреба. Деловните субјекти ги пополнуваат податоците и ги доставуваат до ДЗС.	
18.4	Проверка на податоците
Проверка на податоците се врши во согласност со дефинираните критериуми за контрола. Проверка на податоците се врши пред и по внесувањето. За отстапувањата се контактираат давателите на податоци.	
18.5	Компилирање податоци
Не е применливо.	
18.6	Прилагодување
Не е применливо.	
19	Коментар
A.1	Анекси